

25.02.2022

Putins tidsmaskine kræver et opgør med tre illusioner

På den korte bane er der ingen tvivl om, at Rusland-krisen vil ændre EU-samarbejdet på i hvert fald tre måder: Europas forsvar, afhængigheden af russisk gas og flygtningepolitikken.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

Denne kommentar blev bragt i Berlingske Tidende d. 25. februar 2022.

Der er ingen vej tilbage. Hverken til det 19. århundredes Stormagtseuropa eller den Kolde Krigs Europa, hvor supermagterne delte kontinentet imellem sig. Sådan sagde Tysklands kansler Olaf Scholz i en tv-tale kort tid efter, at Vladimir Putin torsdag havde indledt et massivt angreb på Ukraine. Det er ikke desto mindre det, der er Putins ambition – at sætte Europa op i en tidsmaskine og flyve tilbage til en tid, hvor ukrainere, polakkere, estere osv. ikke længere kan bestemme over deres egen skæbne.

Skal man tro Scholz og hans kolleger, er Putins ambition dømt til at fejle. Vesten *vil* holde sammen og stå skulder ved skulder med Ukraine. Ikke desto mindre er diskussionen om, hvem der "tabte Ukraine" for længst gået i gang. Tag bare Tysklands tidligere forsvarsminister Annegret Kramp-Karrenbauer, der torsdag tog markant afstand fra kansler Merkels mangeårige Ruslandspolitik: "Jeg er så rasende på os selv over vor historiske fiasko. Efter Georgien, Krim og Donbas forberedte vi intet, som virkelig kunne afskrække Putin". Tilsvarende er det nok de færreste, der er overbeviste om, at EU's og USA's foreløbige sanktionspakke over for Putin her og nu for alvor vil få ham til at ændre kurs i Ukraine.

Så få timer efter en skelsættende begivenhed er det altid klogt at holde igen med de alt for skråsikre, langsigtede forudsigelser. På den korte bane er der imidlertid ingen tvivl om, at Ruslands-krisen vil ændre EU-samarbejdet på i hvert fald tre måder. For det første vil Europa være nødt til at tage det endelige opgør med 1989-generationens illusion om fredsdividenden. Europas værdier kan ikke forsvares uden, at vi lægger store summer i militær afskrækkelse. Ej heller kan Europas forsvar "outsources" til amerikanerne, der for længst har indstillet radaren mod Kina, og som måske ved næste valg stemmer på en mand, der netop har betegnet Putin som genial.

For det andet må tiden være kommet til at tage et opgør med afhængigheden af russisk gas. Se bare på, hvor handlingslammet ikke mindst Tyskland og Italien er over for Putin. Det er ganske enkelt umuligt at tale dunder den ene dag, når man den anden dag frygter for kolde stuer og en energi-desperat industri. Også her bliver der behov for gøre op med en illusion: Den grønne omstilling *kan* ikke foretages med et snuptag og nærmest uden omkostninger. Lige så klart er det, at hullet fra russisk gas i vor energiforsyning inden næste kolde vinter ikke kan lukkes uden, at Europa må importere flere dyrere fossile brændsler udefra.

Endelig er der Europas flygtningepolitik. Alt tyder på, at EU-landene i den kommende tid vil stå over for en massiv flygtningestrøm, når desperate ukraineresøger i sikkerhed for Putins kampvogne. Illusionen, der skal gøres op med her, ligger også ligefor: Intet europæisk land kan have en erklæret målsætning om at modtage nul flygtninge eller om, at flygtninge og asylansøgere blot kan delegeres til EU-naboer eller lande langt fra vores grænser.